

Kennis vergaren of materialen sparen?

Boomverzorging, denken en werken op niveau

WOUTER VAN DEN DUNGEN, BOOM & WERK BOOMVERZORGING

Boomverzorging is een vak met veel verschillende facetten die ieder op zich een eigen deskundigheid eisen. We gebruiken de term 'boomverzorging' in de breedste zin van het woord om alle technische ingrepen en gerelateerde adviezen onder te brengen. De achterliggende kennis die komt kijken bij elk van de facetten van ons vakgebied is enorm. De een noemt zich klimspecialist, terwijl de ander zich helemaal heeft toegelegd op velwerk, aanplanten, afgrendelingslagen of boombiologie.

Daartussen zit een breed scala aan andere werkzaamheden die dagelijks de revue kunnen passeren. Denk aan kennis van het sortiment, bodemkunde, houtanatomie, fysiologie, mechanica, VTA, en nadere onderzoeksmethoden. Denk dan ook aan het inzetten van alle soort machinerie om ons werk lichter te maken en de inmiddels enorme hoop innovatieve materialen die we al klimmend inzetten. En dan heb ik waarschijnlijk nog enkele zaken overgeslagen die ons tot deskundigen maken.

Zorg dat je als klimmer bij de tijd blijft. >

Talk the talk

Mijn eigen specialisme was en is nog steeds klimmen, maar daarnaast heb ik een gedegen opleiding op de MBCS achter de rug waarbij ik de benodigde boomtechnische kennis heb opgedaan. Ik mag mezelf dus gerust 'vakbekwaam' noemen. In de praktijk is deze kennis verbreed door aanvullende cursussen en het bijwonen van themadagen, door werkervaring met diverse andere boomverzorgers en door bijgewoonde en verzorgde workshops. De invloed en kennisuitwisseling op internationaal niveau via sociale media mogen hierin zeker niet ontbreken. Het gemak waarmee een nieuwe techniek nu via Facebook en Instagram globaal gaat, is schrikbarend. Veel mensen *talk the talk, but don't walk the walk*. Ze weten precies de juiste terminologie via internet te uiten en hebben hun mening en commentaar al klaar, maar weten absoluut niet waar ze over praten ... uitzonderingen uiteraard daargelaten. ;-)

Aap met motorkettingzaag

Juist de geleerde en opgedane kennis over bomen is voor mij als boomspecialist cruciaal om mijn 'patiënten' goed in te kunnen schatten. Het inpassen van de gewenste ingrepen vanuit de klant enerzijds en de boomspecifieke mogelijkheden anderzijds, past al dan niet in het plaatje. Het is aan de deskundige ter plaatse om de klant hierin met kennis bij te staan en het juiste traject te kiezen voor op de eerste plaats de boom, en op de tweede plaats het gewenste eindbeeld van de klant...

Klanten huren je namelijk niet in om precies te doen wat zij vragen. Ze huren geen aap met een motorkettingzaag en de mooiste klimmaterialen. Ze huren je bewust in als specialist op jouw vakgebied.

Innovatie met een knipoo.

Foto: Eddie Bouwmeester, Bouwmeester Boomverzorging

Deze kennis van zaken geldt voor iedere boomverzorgers, en wij moeten die als professionals ook uitstralen. Met de invoering van ETT en ETW is er een duidelijke kennisdrempel gelegd, die iedere boomverzorgers voor zowel de (praktische) uitvoerende als (theoretische) onderzoekskant van de boomverzorging moet nemen om zijn deskundigheid aan te tonen.

Goed weggedrag

De Europese standaard hierbij zijn ETW en ETT, die vooral in bestekken worden gevraagd. ETW en ETT eisen een bepaalde deskundigheid en een minimale kennis van zaken, en door het bijwonen van lezingen, cursussen en andere hercertificeringen kunnen punten worden verdiend omdat hiermee aantoonbaar kennis up-to-date wordt gehouden. Het niveau dat je vervolgens als ETW'er of ETT'er aan je werk hangt, is compleet afhankelijk van je eigen inzet: waar een wil is is een weg. Als je jezelf vakspecialist wilt noemen ben je niet klaar na een behaald certificaat, dan begint het pas! Een behaald rijbewijs is immers ook geen garantie voor een goed weggedrag. :-)

Je bent niet klaar na een behaald certificaat, dan begint het pas!

Waar een wil is, is een weg. >

Deze deskundigheid kan op verschillende manieren worden vergaard en er zijn net zoveel trajecten denkbaar als er middelen bestaan om je vak uit te voeren. De keuze voor en smaak van opleiding, motorzaagmerk en gebruikte snippercombinatie – om maar wat te noemen – zijn zo divers dat er voor ieder wat wils is. Als je uitsluitend in het groot gemeentelijk of provinciaal groen werkt is de benodigde kennis van wegafzettingen cruciaal en wordt er in de aanbesteding minimaal ETW geëist. Bij een particulier zijn de eisen wellicht veel minder zwaarwegend, maar wordt je deskundigheid wel degelijk op prijs gesteld.

Even een korte uitleg hierbij. Bij een gemeentelijke opdrachtgever is het eindbeeld vaak vastgesteld en al in het begintraject duidelijk: je hebt dan vaak te maken met een contactpersoon die zelf naar alle waarschijnlijkheid de materie net zo beheerst als de jongens in de hoogwerker. Bij een particuliere klant wordt je deskundigheid gevraagd om een boom naar een gewenst eindbeeld te brengen: je zult – afhankelijk van de boomsoort – het eindbeeld dat de klant voor ogen heeft eventueel moeten bijschaven.

Opties die besproken worden zoals intoppen en knotten zijn toekomstgericht; bij veel boomsoorten is dat geen ideaal uitgangspunt, terwijl dit bij particulieren wel de meest gevraagde en bekendste snoei-ingrepen zijn.

Bijschaven tijdens NK. >
Foto: Alex Bos

Foto: Alex Bos

Blinkende katrollen

Uit ervaring weet ik dat 9 van de 10 klanten zich door een deskundig, goed onderbouwd advies snel laten overtuigen een boom niet in te toppen. Je verworven en praktische deskundigheid wordt hierin direct benut om de klant een boomtechnisch betere oplossing aan te reiken. Sociale vaardigheden spelen hierbij vanzelfsprekend ook een grote rol.

De manier waarop deze kennis wordt ingezet is dan net zo belangrijk als een scherpe snoeizaag, een functionerende houtversnipperaar en een bedrijfswagen waarmee je voor de dag kunt komen.

Per slot van rekening ben je, als je met de mooiste auto komt voorgereden en de nieuwste materialen hebt gekocht, nog niet per definitie bekwaam. De eerste indruk is weliswaar goed, maar de aap komt al snel uit de mouw als blijkt dat je niet over voldoende kennis beschikt en in

de praktijk dus niet van de klok en de klepel weet. Dit is slecht voor het bomenbestand, en erger nog: slecht voor ons vakgebied! De naweeën van deze slechte kwaliteit zorgen ook voor een verkeerde beeldvorming bij menig boomeigenaar.

Gemeenten hebben hierin een voorbeeldfunctie, en ze zouden zich dan ook verre moeten houden van kandelaerberacties en topingrepen. Zodoende houden we ons vakmanschap op niveau en wordt het bomenbestand er alleen maar beter op.

De eerste indruk mag zeker niet ondergewaardeerd worden, maar het gaat er niet zozeer om te investeren in materialen, in de nieuwste blinkende katrollen of de mooiste bedrijfskleding. Het gaat om de deskundigheid die je als professional bezit en die we als vakgroep ook graag op niveau houden.

< Vakmanschap op niveau houden.

De inkoop van kennis wordt veelal als mindere investering gezien

Modieuze materialen

Het is voor mij misschien wat makkelijk gezegd, nu ik meer bemoeienis heb met het opleiden van boomverzorgers. Maar ik heb dit altijd zo gevoeld, en schrijf dit juist nu omdat ik vanuit een ander perspectief aan den lijve heb mogen ondervinden dat boomverzorging echt een vakgebied is waarin we ons allemaal als professionals willen inzetten voor een beter bomenbestand. De manier waarop is de essentie van mijn verhaal.

Bij de huidige YouTube-generatie is de tendens helaas dat er veel wordt geïnvesteerd in modieuze materialen en de nieuwste middelen; de inkoop van kennis wordt veelal als mindere investering gezien. Onze zuiderburen hebben wat dat betreft, voor zover ik daar de afgelopen jaren zicht op heb, duidelijk een andere instelling. Daar wordt allereerst in een gedegen opleiding geïnvesteerd. Uiteindelijk zijn het ook de daadwerkelijke kennis en kunde die je onderscheidend maken in ons vakgebied.

